

Diversos sectors de la societat civil europea i canadenc demanen el rebuig del CETA

Novembre de 2016-11-11

Nosaltres, les organitzacions de la societat civil de Canadà i Europa sotasignats, expressem la nostra profunda preocupació davant el Tractat Econòmic i Comercial entre la Unió Europea i Canadà (CETA). Durant el llarg procés de les negociacions i la revisió legal, repetidament hem assenyalat que trobàvem grans problemes al text del CETA. Aportem contribucions concretes que podrien haver provocat un canvi cap a una més transparent i democràtica política comercial que tingués al seu centre la protecció del medi ambient i els drets fonamentals de les poblacions. Però les nostres preocupacions no es van veure reflectides al text final del CETA signat al Consell de la UE el passat octubre de 2016. I per això seguim amb la nostra declaració ferma d'oposició a la ratificació del tractat.

Les nostres objeccions són compartides per un número creixent de persones en ambdós costats de l'Atlàntic. 3,5 milions de persones de tota Europa, un vertader record, van signar una petició en contra del CETA i el seu tractat bessó, el Tractat Transatlàntic de Comerç i Inversions, TTIP.¹ Més de 2.100 governs regionals i locals es van declarar territoris lliures del CETA i del TTIP.² Van sorgir qüestionaments constitucionals en Alemanya³ i en Canadà⁴ i possiblement el Tribunal de Justícia de la Unió Europea⁵ estudiarà i dirimirà sobre la legalitat dels controvertits privilegis dels inversors estrangers en el CETA.

En ambdós costats de l'Atlàntic, els agricultors, els sindicats, la sanitat pública, els consumidors, els grups de defensa dels drets ambientals i digitals, altres ONG, així com les petites i mitjanes empreses (PYME) van rebutjar este tractat.⁶ En octubre de 2016, quatre governs federals belgues es van preocupar sobre els impactes negatius del Tractat, i, en particular, el seu perillós «ICS» (investor court system), és a dir, un tribunal per a dirimir els litigis inversor-Estat, i quasi arriben a impedir que el seu govern federal signés el CETA.

A pesar de la controvèrsia, el govern canadenc i les institucions europees estan tractant d'accelerar la ratificació del CETA. En Canadà, la legislació que permet que comence a entrar en vigor el tractat ja es va introduir, sense deixar temps per a qualsevol consulta pública sobre el tractat final. El Parlament Europeu també pareix que desitge acurtar els seus processos de consultes internes, i per tant limitar el debat sobre la ratificació del text de 1.600 pàgines del CETA. Després d'això, grans seccions del tractat entraran en vigor provisionalment, molt abans de que els parlaments dels 28 Estats membres de la Unió Europea puguin opinar i votar.

Per aconseguir suports per a la ratificació del CETA i dissipar preocupacions, nombroses declaracions es van annexar al text en els passats mesos. Tot i això, no es va canviar ni una lletra del text oficial del CETA des de la seua versió final publicada a començos de 2016. I les declaracions annexes, inclús un «Instrument adjunt d'interpretació» no van solucionar cap dels problemes que sorgeixen del conflictiu text del CETA, com els experts han demostrat.⁷

Volem ressaltar algunes de les nostres preocupacions fonamentals sobre el tractat tal i com va ser signat.

- El CETA autoritzaria a milers de corporacions a demandar als governs sobre mesures legítimes i no discriminatòries per a la protecció de la població i del planeta. Res en el tractat o en les declaracions annexes podria aturar a les corporacions d'utilitzar els drets de l'inversor que proveeix el CETA per a intimidar als governants de

manera que s'allunyen de les regulacions d'interès públic, per exemple, per a abordar el canvi climàtic. El CETA, inclús, deixa la porta oberta per a «compensar» a les corporacions per beneficis no realitzables (lucro cessant) quan un canvi en la política afectés a les seues inversions. Lluny d'haver reformat «radicalment» l'ISDS (Investor-State Dispute Settlements) és a dir, el sistema de resolució de litigis inversors-Estat, el CETA ho expandeix i ho arrela.⁸

- L'ICS del CETA garanteix als **inversors uns drets no forçosos però no les seues corresponents obligacions**. No permet als ciutadans, a les comunitats o als sindicats a presentar una demanda quan una companyia viola normes ambientals, laborables, sanitàries, de seguretat i altres. Açò pot ser incompatible amb el dret comunitari, ja que estableix un **sistema legal paral·lel**, que autoritza als inversors a eludir els tribunals existents. L'ICS és discriminatori perquè **garanteix drets als inversors estrangers que no són permesos ni a la ciutadania ni als inversors nacionals**.⁹

- En un net contrast amb els drets de les corporacions, **les provisions del CETA en quant a drets laborables i desenvolupament sostenible no poden ser efectivament reforçades** mitjançant sancions. Queden com a declaracions buides que no tenen en compte els perills que altres capítols del tractat afecten a drets dels treballadors, a la protecció de l'ambient i a mesures per a mitigar el canvi climàtic.¹⁰

- El CETA **limita seriosament la capacitat dels governs per a crear, expandir i regular els servicis públics i per a revertir liberalitzacions i privatitzacions fracassades**. El CETA és el primer tractat de la Unió Europea que fa de la liberalització dels serveis la regla i d'una regulació d'interès públic la excepció. Açò amenaça l'accés de la població a serveis d'alta qualitat tals com l'aigua, el transport, l'assistència social i sanitària, així com atenta contra una provisió de serveis públics que estiguen d'acord amb els objectius de públic interès.¹¹

- Un estudi independent dels impactes econòmics del CETA prediu **que es perdran llocs de treball** tant a la Unió Europea com en Canadà, **que el creixement econòmic serà més lent amb el tractat**, i que el petit guany en ingressos aniria principalment als amos del capital i no als treballadors. Com a resultat, s'espera que, estant en vigor el CETA, la desigualtat siga major.¹²

- El CETA fa que Canadà i la Unió Europea siguen més vulnerables a les crisis financeres ja que es produirà una major liberalització dels mercats financers. També es restringiran severament les reformes que tenen per objecte eliminar les causes clau de la inestabilitat financera i que asseguruen una millor protecció dels consumidors i l'economia en conjunt.¹³

- El CETA podria **augmentar el cost de les prescripcions de medicaments** a, almenys, 858 dòlars canadencs per any (583 milions d'euros). També **impactaria negativament en els drets fonamentals**, tals com el dret a la privacitat i a la protecció de dades i limita la capacitat tant de la Unió Europea com de Canadà per a reduir unes patents excessives (drets de propietat intel·lectual) que a la volta **limita l'accés al coneixement i a la innovació**. Alguns drets de propietat intel·lectual en el CETA es pareixen molt al text de l'ACTA (Anti-Counterfeiting Trade Agreement) un tractat comercial antifalsificació per a protegir les patents i la propietat intel·lectual que va ser rebutjada pel Parlament Europeu.¹⁴

- Les normes del CETA en quant a la cooperació reguladora i les regulacions nacionals posaran obstacles addicionals a les regulacions i reforçaran el paper dels llobbistes corporatius en els processos d'elaboració de les polítiques, i potencialment **soscavant les tan necessàries polítiques d'interès públic**.¹⁵

- En ambdós costats de l'Atlàntic, el CETA exposaria als agricultors a unes pressions competitives que minarien el seu mode de vida amb un petit benefici per als consumidors, augmentaria el control sobre les llavors, obstruiria les polítiques de la compra d'aliments locals; i amenaçaria els estàndards de la producció i processament d'aliments, **destruint tot l'esforç per a impulsar l'agricultura sostenible.**¹⁶

- **Les mesures de precaució per a protegir als consumidors, a la salut pública i al medi ambient poden ser desafiades** pel CETA basant-se en les declaracions de que són sols mesures costoses, que no tenen base científica i que poden ser barreres dissimulades al comerç. Res en el text del CETA o en les declaracions annexes protegeix efectivament el paper del principi de precaució en la política reguladora europea, mentre algunes seccions parlen directament de principis conflictius.¹⁷

El CETA és el resultat d'un procés de negociació en gran mesura secret entre l'anterior govern canadenc i l'anterior Comissió Europea. El text final del CETA i les declaracions annexes ignoren quasi totes les esmenes raonables i molt específiques proposades per la societat civil¹⁸ per a abordar les errades del tractat. L'intent més recent per a reobrir les negociacions, pel govern de la regió de Valònia en Bèlgica, va ser bloquejat. Ara, sol és possible el «porta'l o deixa'l», el vot afirmatiu o negatiu del tractat de les 1.600 pàgines.

Encoratgem:

- al Parlament Europeu, al Parlament canadenc, així com als parlaments nacionals, provincials i regionals, que tenen veu i vot en la ratificació, a que defensen els drets i els interessos de les poblacions que representen contra les amenaces que implica el CETA votant en contra de la ratificació del tractat.

- als molts governs municipals, i altres regionals o provincials, que manifestaren la seua preocupació sobre el CETA, a que facen sentir les seues veus en el procés de ratificació.

- a les parts, a que comencen per fer una consulta completa i democràtica, que incloga a la societat civil, sobre la base d'una nova, justa i sostenible política comercial.

Tal com estan les coses, el CETA no és un tractat comercial progressista. Seria una equivocació adoptar este tractat, amb les seues moltes i preocupants disposicions, com un model per a futurs tractats. El CETA és una versió retrògrada i encara més intrusiva de les velles polítiques de lliure comerç dissenyades per i per a les més grans multinacionals. Necessitem un canvi de paradigma que porte a una política comercial transparent i inclusiva basada en les necessitats de les poblacions i del nostre planeta. La ratificació del CETA ens portarà molt lluny d'eixe canvi imprescindible.

1Notes

[Mapa interactiu de la Iniciativa europea contra el TTIP i el CETA](#)

2 [Zones lliures de TTIP i de CETA](#)

3 [Informació del qüestionament constitucional contra el CETA en el Tribunal constitucional alemany.](#)

4 [Qüestionament constitucional contra el CETA en el Tribunal Federal de Canadà](#)

5 Vegeu, per exemple, [Investment Court System in CETA to be judged by the ECJ](#)

6 Vegeu, per exemple, [Civil society groups call on European governments to reject the CETA agreement](#); [Joint Canadian Trade Union statement on CETA](#); [Small and medium-sized enterprise from across Europe call on European governments to reject the CETA agreement](#)

7 Vegeu, per exemple, [The Great CETA swindle](#); [The EU-Canada Joint Interpretive Declaration/Instrument on the CETA](#); [CETA to be signed unchanged, but less likely to be ratified after Wallonian resistance](#)

8 Vegeu, per exemple, [CETA – Trading away democracy](#)

9 Vegeu, per exemple, [The Zombie ISDS. Rebranded as ICS, rights for corporations to sue states refuse to die](#)

10 Vegeu, per exemple, «Drets laborables» en [Making sense of CETA](#)

11 Vegeu, per exemple, [CETA and Public Services](#)

12 Vegeu, per exemple, [CETA without blinders: how cutting ‘trade costs and more’ will cause unemployment, inequality and welfare losses](#)

13 Vegeu, per exemple, “The financial services chapter: Inflating bank profits at the expense of citizens”, in [Making sense of CETA](#)

14 Vegeu, per exemple, [ACTA-CETA similarities](#); Trade and Privacy: [Complicated bedfellows? How to achieve data protection-proof free trade agreements?](#); and “Patents, copyright and innovation” and “Canada-specific concerns”, in [Making sense of CETA](#)

15 Vegeu, per exemple, “Limiting how and what government regulates” and “More cooperation for less regulation”, in [Making sense of CETA](#); and [CIEL letter to Minister-President Magnette](#)

16 Vegeu, per exemple, “CETA’s threat to agricultural markets and food quality”, in [Making sense of CETA](#)

17 [CETA, TTIP and the EU precautionary principle](#) CETA, TTIP i els principis de precaució de la Unió Europea

18 Per a exemples d’esmenes específiques proposades per sindicats i organitzacions ambientals, vegeu: [Protocol on Dispute Settlement and Institutional Mechanisms for the trade and sustainable development and trade and labour provisions](#); [Understanding on the Provision of Public Services and Procurement](#); [Protocol on Investment Protection](#); [Understanding on the Precautionary Principle](#); [BUND proposals for amendments on public services, the precautionary principle and the promotion of renewable energy](#)

P i a E b e r h a r d t
Corporate Europe Observatory (CEO)
Cranachstraße 48
50733 Cologne
Germany

www.corporateeurope.org

Tel.: ++49 (0)221 789 678 10

Mobile: ++49 (0) 152 56 30 91 02

pia@corporateeurope.org

skype: piaebse

Registreu-se en el CEO e-newsletter: <http://www.corporateeurope.org/subscribe-our-newsletter>